

Gelderland-Midden

Aan Omgevingsdienst de Vallei

T.a.v. [REDACTED]

Toezichthouder Milieu
[REDACTED]

Datum 23 april 2024

Uw kenmerk

Ons kenmerk 240422-0060

Contactpersoon Team Milieu en Gezondheid

Telefoonnummer [REDACTED]

E-mailadres milieu-en-gezondheid@vggm.nl

Onderwerp OS 162341 Gezondheidseffecten ammoniakuitstoot
biomassacentrale Geerweg Ede

Geachte heer De Wit,

Vorige week 17 april j.l. ontvingen wij van u het rapport met resultaten van emissiemetingen aan de biomassacentrale Bio-energie aan de Geerweg in Ede¹. Bij beide biomassaketels is vastgesteld dat de uitstoot van ammoniak (NH₃), tijdens de meting op 13 februari 2024, niet voldeed aan de wettelijk vastgestelde emissiegrenswaarden. U vroeg de GGD om een gezondheidskundige beoordeling van deze overschrijding, ook omdat omwonenden geregeld klagen over stank.

De gemeten waarden zijn zo hoog dat deze gezondheidseffecten bij omwonenden kunnen veroorzaken. De GGD adviseert om het bedrijf op korte termijn maatregelen te laten nemen die ervoor zorgen dat de uitstoot van ammoniak minimaal voldoet aan de wettelijke emissiegrenswaarden en om dit, bij voorkeur continu, te monitoren.

Situatie

- Het ammoniakgehalte in de uitstoot van Ketel 1 was op 13 februari gemiddeld 242 mg/m³ en maximaal 409 mg/m³. De emissie-eis voor ammoniak is 10 mg/m³.
- Het ammoniakgehalte in de uitstoot van Ketel 2 was op diezelfde dag gemiddeld 316 mg/m³ en maximaal 354 mg/m³. De emissie-eis voor ammoniak is 10 mg/m³.
- Vanwege de meetonzekerheid kunnen deze meetwaarden in werkelijkheid nog 31% hoger liggen.
- In de meetrapportage blijken ook de emissiewaarden van stof verhoogd.
- Er zijn geen verspreidingsberekeningen of metingen uitgevoerd in de directe omgeving. We weten dus niet aan welke concentraties omwonenden werden blootgesteld.
- Ammoniak is al bij lage concentraties te ruiken. In de periode rondom de meting ontving de ODDV geurklachten van omwonenden.
- Dichtbij het bedrijf staan woningen, zie ook de foto in bijlage 1.

---

¹ Emissiemetingen aan de biomassacentrale Bio-Energie Ede BV, Locatie Geerweg te Ede, d.d. 13 februari 2024. Odra, EM-24-76, 19 maart 2024.

GGD Gelderland-Midden is onderdeel van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Beoordeling GGD²

Voor de beoordeling van de gezondheidseffecten van blootstelling aan ammoniak maken we gebruik van de interventiewaarden die bij incidenten worden gehanteerd³. Deze waarden gaan over kortdurende blootstelling (van 10 minuten tot 8 uur). 20 tot 200 mg/m³ ammoniak veroorzaakt in dat tijdsbestek irritatie van ogen, keel en neus, mensen gaan hoesten en kunnen gaan hyperventileren. Bij deze biomassacentrale wonen mensen op korte afstand van de pijp waaraan de emissie is gemeten (zie de foto in de bijlage). Ook is de schoorsteen relatief laag, waardoor de emissie slechts beperkt zal verdunnen. We achten het daarom zeer waarschijnlijk dat het ammoniakgehalte in de uitstoot ter hoogte van deze woningen in de bovengenoemde range ligt. Met een dergelijke blootstelling, vinden wij het redelijk om te veronderstellen dat de hierboven genoemde gezondheidseffecten voorkomen bij omwonenden. De GGD beoordeelt deze situatie als gezondheidskundig zeer onwenselijk.

Het is onbekend hoe lang en hoe vaak deze situatie zich heeft voorgedaan en zich mogelijk nog steeds voordoet. Dit is relevant omdat bij een langdurend verhoogde blootstelling aan een irriterende stof zoals ammoniak, meer schadelijke en mogelijk blijvende gezondheidseffecten kunnen optreden. Er is voor ammoniak geen gezondheidskundige waarde vastgesteld om zo'n langdurende blootstelling te kunnen beoordelen.

Advies

De hoge emissie van ammoniak gemeten op 13 februari 2024 kan gezondheidseffecten bij omwonenden veroorzaken. We adviseren de OD De Vallei als toezichthouder om:

- op zeer korte termijn inzicht te krijgen in de uitstoot van ammoniak door het bedrijf over een langere periode;
- het bedrijf direct maatregelen te laten nemen om negatieve gezondheidseffecten van omwonenden door ammoniak te voorkomen;
- als dat nog niet gebeurd is: de gemeente te adviseren om de omwonenden te informeren over de vastgestelde overschrijding van de uitstoot van ammoniak en de gezondheidskundige beoordeling hiervan.

Als GGD staan wij u hierin graag bij met een gezondheidskundige beoordeling. Ook denken we graag met u mee over mogelijke maatregelen om omwonenden te beschermen tegen de negatieve gezondheidseffecten van dit bedrijf, ook vanwege de andere emissies dan ammoniak. We vermoeden dat hier een meer structureel probleem speelt dat niet op korte termijn kan worden opgelost.

Voor meer informatie en een toelichting kunt u contact opnemen met het team Milieu en Gezondheid via telefoonnummer 0800-8446000 of e-mail: milieu-en-gezondheid@vggm.nl.

Met vriendelijke groet,

Henk Brill
Directeur VGGM / Publieke Gezondheid

i.a.a. DIV, Gemeente Ede

² Vanuit de Wet Publieke Gezondheid is het de taak van de GGD ongewenste situaties te signaleren en gevraagd en ongevraagd gezondheidskundig te adviseren.

³ RIVM Interventiewaarden voor incidentbestrijding: interventiewaarden, stofdocumenten en handleiding – december 2023

Bijlage 1: Woningen op korte afstand van een van de pijpen van de biomassacentrale

Figuur 1c bij emissiemetingen ODRA dd 13 februari 2024
(rapportage ODRA, EM-24-76, 19 maart 2024).

